

نقد‌ها و بررسی‌ها

پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر منصور هاشمی خراسانی حفظه الله تعالی

موضوع:

عقاید؛ شناخت ایمان و کفر؛ ویژگی‌ها و مراتب ایمان و کفر

بسم الله الرحمن الرحيم

نقد

نویسنده: ابراهیم

تاریخ: ۱۳۹۸/۱۲/۱۹

حضرت علامه منصور هاشمی خراسانی آیدۀ الله تعالی تفصیلاً به موانع شناخت یعنی آنچه مانع از تحقق شناخت می‌شود پرداخته‌اند. افرادی با وجود شناخت حقانیت پیامبران با آنان دشمنی می‌کردند یا برخی با وجود شناخت عقلی به حکم عقل عمل نمی‌کنند یا برخی ذهن‌شان به شک عادت کرده است و با کوچک‌ترین شبهه‌ای تردید می‌کنند. لطفاً در مورد عواملی که موجب عدم پذیرش حق بعد از شناخت آن می‌شود توضیح دهید.

بررسی

تاریخ: ۱۳۹۸/۱۲/۲۶

موانع پذیرش حق، همان موانع شناخت حق هستند؛ زیرا کسی که حقی را می‌شناسد و انکار می‌کند، در واقع حق دیگری را نشناخته و آن همانا تبعات انکار حق پس از شناخت آن است؛ با توجه به اینکه اگر تبعات انکار حق پس از شناخت آن را می‌شناخت، هرگز آن را انکار نمی‌کرد؛ چنانکه خداوند به این نکته اشاره کرده و فرموده است: ﴿وَحَسِبُوا أَلَّا تَكُونَ فِئْتَةً فَعَمُوا وَصَمُوا﴾؛ «و پنداشتند که کیفری نخواهد بود، پس (از دیدن و شنیدن حق) کور و کر شدند». به عبارت دیگر، کسی که حقی را انکار می‌کند، از دو حال خارج نیست: یا حق بودن آن را نشناخته و از این جهت به انکار آن روی آورده و یا حق بودن آن را شناخته، ولی فایده و ضرورت قبول آن و ضروری که انکارش در پی دارد را نشناخته و از این جهت به انکار آن پرداخته است.

این قاعده، دربارۀ عمل نکردن به حق نیز صادق است؛ چراکه عمل نکردن به حق نیز مانند انکار آن، به برخی موانع شناخت مانند جهل، اهواء نفسانی، دنیاگرایی و خرافه‌گرایی باز می‌گردد؛ مانند کسی که می‌داند نماز واجب است، ولی نمی‌داند که ترک کننده‌ی آن چه

«اَفْتَرَبَ لِلنَّاسِ حِسَابُهُمْ وَهُمْ فِي غَفْلَةٍ مُّعْرِضُونَ»^۱؛ «حساب مردم به آنان نزدیک شده است و آنان در غفلتی رویگردانند» و فرموده است: «وَهُمْ فِي غَفْلَةٍ وَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ»^۲؛ «و آنان در غفلتی هستند و آنان ایمان نمی‌آورند».

بنابراین، «موانع شناخت» در گفتار علامه منصور هاشمی خراسانی حفظه الله تعالی، صرفاً شامل چیزهایی که مانع از حصول شناخت می‌شوند نیست، بل چیزهایی که مانع از بقاء شناخت می‌شوند را نیز در بر می‌گیرد؛ همچنانکه به موانع پذیرش حق و عمل به آن نیز اشاره دارد؛ چراکه همه‌ی آن‌ها به یک اصل باز می‌گردند، بلکه چه بسا تعبیری مختلف از یک معنا هستند.

پایگاه اطلاع رسانی دفتر منصوب هاشمی خراسانی
مجلس خبری تقدیرها

۱. الانبیاء / ۱

۲. مریم / ۳۹